

Pankinaban na estado kan comersyalisadong Biotek/GM na Tanom: 2014

Ni Clive James, Tagapundar asin Pamayo kan ISAAA

Pigdidikar sa depuntong Nobel Peace Laureate, Norman Borlaug, an pinakaenot na pamayo asin patron kan ISAAA, sa ika centenaryong kapangakian niya, 25 Marso 2014

Sampulong nangengenot na tampok manungod sa Biotek/GM na Tanom

Enot: An 2014 an ika-disinuwebeng taon kan matrayumong comersyalisasyon nin biotek na tanom. Hali sa pinakaenot na pagtaranom kan 1996, an dai nahuhuna-huna na paglangkaw kan enektaryang patanuman na labi sa 1.8 na bilyong ektaryas (labi sa 4 na bilyon na acres sa enot na pagkakataon) matrayumpong nakulttivar, poco mas o menos otyenta por ciento kan kadagaan sa Tsina o sa Estados Unidos. An biotek crop naitanom sa bente-otsong nasyon sa laog kan 2014 asin naglangkaw an ektaryang patanuman in syento por ciento hali sa 1.7 milyong ektarya kan 1996 hanggan sa 181.5 ektarya sa 2014 may 6.3 milyon na ektaryang pagtalubo kumpara sa 5.3 milyong ektaryas kan 2013, na may pantaunan na pagtalubo na 3-4 na por ciento. An siyento por cientong paglangkaw nagpaluwas na an biotek crops an pinakamakaskas na iadaptar na teknolohiya sa pananum sa kadahilanan na ini nagtatao nin benipisyo. An iba sa mga biotek crop nagdugang nin apat na ves- anom kan 1996 antos sa 28 kan 2014 asin saro hali sa 2013.

Ikaduwa: An numero kan mga paraoma na nagtatanom nin biotek crops. Kan 2014, 18 milyong paraoma, kun sain 90% hali sa saradit asin pobre, nagtanom sa 181 milyong ektaryas nin biotek crops sa laog nin 28 na nasyon. An mga paraoma, iyo an nakakasabot kan possibling katibaadan asin pagparahay kan pagtatanom sa paagi kan sustainable intensification (pagtanom sa laog kan 1.5 bilyon ektaryas nin cropland, kun kaya naisalba an satuyang mga bulod asin biodiversiti). Dagos pa man, 7.1 milyon na saradit na paraoma sa Tsina asin 7.7 milyon sa Indya nagdesisyon na magtanom sa 15 milyon na ektarya nin Bt cotton kan 2014 huli kan mga signipikanteng benipiso naitatao kaini. Kapareho kan 2014, 415,000 saradit na paraoma sa Pilipinas an nagbenipisyo hali sa biotek na mais.

Ikatulo: Ang makusog na political na kaisipan kan Bangladesh na mag komersyalizar kan Bt brinjal(talong) sa enot na pagkakataon. An Bangladesh, saro sa mga nagtitos na nasyon na may 150 milyong populasyon, nagtugot na an gulay na Bt brinjal /talong kan 30 Oktubre 2013, asin sa pagsurat- na aprubaran sa laog nin poco mas po menos 100 na aldaw. Pagkatapos aprubaran, an mga saradit na paraoma nagtanom nin Bt brinjal kan 22 Enero 2014. Ini dai marealizer kun mayong makusog na suporta hali sa gobierno asin pulitikal na kaisipan hali sa Ministro kan Agrikultura na si Matia Chowdhury- an experiensyang ini dakulang tabang sa mga saradit asin nagtitos na nasyon. An Bangladesh sa ngonian nagkukundusir na nin field testing nin biotek na patatas asin gapas asin paroy.

Ikaapat: An pira sa mga biotek crops na bagong aprubaran sa pagtanom kaiba an patatas sa Estados Unidos asin gulay na brinjal (talong) sa Bangladesh. Kan 2014, an Estados Unidos nagtugot na ang duwang biotek crop para ikultivar- Innate™ potato, sarong pagkakan na hababa an lebel kan acrylamide na sarong potensyal na nagkakawsa nin kanser, asin menos nin pagkaraot huli sa panlalata; asin an pinahababa na lignin sa alfalfa KK179 (HarvXtra™) na may mas halangaw na "digestibility" asin ani (an alfalfa iyo an numero unong pagkakan nin hayop sa mundo). An Inodensya nagtugot sa "drought tolerant" na tubo. An Brasil nagaprubar kan Cultivance™, sarong HT soybean asin sarong itinatonom virus resistant na bean, naka programa na itanom sa 2016. An Vietnam nag aprubar kan biotek maize (HT and IR) sae not na pagkakataon kan 2014. Dagdag pa kaini, an mga biotek crops na nagtatao nin benepisyo sa kunsumidores (putting maize sa South Africa, sugar beet asin sweet corn sa Estados Unidos asin Canada, tapayas asin kalabasa sa Estados Unidos) mga bagong biotek na food crops kaibahan and reyna kan mga gulay (brinjal) sa Bangladesh asin patatas sa Estados Unidos – an patatas iyo an pang apat the pinaka-importanteng panknaban na pagkakan asin makuntribwir sa seguridad kan kakanon sa mga nasyon arog kan Tsina (6 milyon na ektarya nin patatas), Indya (2 milyon), assin Estados Unidos (2 milyon).

Panlima: An limang nangnengenot na nasyon na nagtatanom nin biotek crops. An Estados Unidos minapadagos na manganotan na nasyon na igwang 73.1 ektaryas (40%sa pankinaban) lampas sa 90% pag adaptar tuyo sa mga principal na tanom kan maize (93% adoption), soybean (94%) asin gapas (96%). An Brasil nangenot sa taunan na pagdakula nin ektaryang pigtanuman sa laog nin limang taon, an Estadis Unidos nag rango nin numero uno kan 2014, na igwang 3 milyong ektaryas compara sa 1.9 milyong ektaryas kan BRasil. Nanotaran man na an Brasil nagtanom nin stacked HT/ IR na soybean na 5.2 milyong ektaryas sa ikaduwang taon nin pagtanom pagkatapos ining mai-introducir. An Argentina luminugar sa ikatulo, nagbaba ini nin may 24.3 milyong ektarya hali sa 24.4 milyong ektarya kan 2013. An Indya nasa pang-apat na lugar na may 11.6 milyong ektaryang Bt cotton (11.0 kan 2013), asin 95% adoption. An Canada nag panlima na may 11.6 milyong ektarya, asin mas dakol sa canola na may halangkaw na adoption na 95%. Kan 2014, an kada sa limang nasyon nagtanom nin labi sa 10 milyong ektaryas na nagtao nin mahiwas asin solidong pundasyon tuyo sa sustenableng pagtubo.

Pan-anum: An enot na biotek “drought tolerant maize” naitanom na sa Estados Unidos an 2013 nagdakul pang limang ves kan 2014. An Biotech DroughtGard™ tolerant maize enot na pigtanom sa Estados Unidos kan 2013, nagtaas nin lima ves hali sa 50,000 ektaryas kan 2013 paciring sa 275,000 ektaryas kan 2014, minasabing ini akseptado na kan mga oaraoma- pareng “event” ipinag donar sa publiko-pribadong pagtabangan. An Water-Efficient Maize for Africa (WEMA) may katuyuhan na magdara nin biotek drought tolerant na maize sa manlaen laen na nasyon sa Africa pag abot nin 2017.

Pang pito: Estado kan biotek crops sa Africa. An continente minapadagos na mag asenso sa paagi kan South Africa, may kababaan nin 2.7 milyong ektarya huli kan tag-alang. An Sudan nagtaas an pigtatanuman nin Bt cotton nin 50% , pero maski tag-alang halangkaw pa nin 0.5milyong ektarya sa Burkina Faso. An kadagdagang pitong nasyon (Cameroon, Egypt, Ghana, Kenya, Malawi, Nigerio asin Uganda) nag-kundusir nin field trials sa mga tanom na kinakakan kan mga nagtitios, sarong estado bego ma-aprubarán. An importante, an WEMA proyektó naka-programa na itao an enot na stacked biotek drought tolerant (DT) maize na may pang control kan insekto (Bt) sa South Africa pag abot kan 2017. An kakulangan sa science-based asin cost/time-effectice na sistema pag-regulate saro sa mayor the kaulangan sa pag-adaptar. Responsible, mas puldo na pag regulasyon an kinakaipuhan para macimbag and pangnangaipo kan saradit na paraoma asin nagtitios na mga nasyon.

Pang walo: Estado kan biotek crops sa European Union. Limang EU nasyon an minapadagos na magtanom sa 143,016 ektarya pero nagbaba siya nin 3% kan 2013. An Espanya igwa nin 131,538 ektaryang Bt maize, na nagbaba man nin 3% kan 2013, ini may naitala na 31.6% na adoption. Sa kagabusan, nagkaigwa nin diit na pagtalubo sa tulong Eumg nasyon asin diit man na pagbaba sa duwang nasyon. Ini huli kan nagdiit na pagtano nn maize asin burukrasya.

Pang siyam: Benipisyo na itinatao kan biotek crops. An bagong 2014 pankinaban na meta-analisis nag kumpirmar kan man laen-laen na benepisyo sa laog kan 20 taon. An pankinaban na meta-analisis sa 147 studies sa laog kan 20 taon, nag kumpirmar na “on average GM technology adoption has reduced chemical pesticide use by 37%, increased crop yield by 22%, and increased farmer profits by 68%”. An mga resultang ini nagpapatunay asin nagpapatibay kan mga napag-adalan sa pankinaban na pag-aadal. An pinahuring datos para sa 1996 hanggang 2013, nagpapahiling na an biotek crops nagontraibwir sa seguridad kan pagkakan, sustentabilidad and pagbago-bago kan klima sa kapalibutan: an pagtalubo kan produccion pig valuaran nin US 133 bilyon; ang pagtao nin mas maray na kapalibutan, sa paagi kan pag ipon nin poco mas o menos na 500 milyon kg ai nin pestisidyo kan 1996 hanggan 2013; kan 2013 sana, nabawasan and CO₂ emission nin 28 bilyong kg, kapantay kan paghali nin 124.34 milyon na mga autosa tinampo sa laog nin sarong taon; konserbasyon kan biodiversiti sa paagi nin pagsalvar nin 132 milyong ektarya nin daga hali 1996-2013; and pagtabang na mabawasan and pagtios para sa 16.5 milyon na saradit na paraoma asin mga pamlya ninda an suma total >65 milyong katao, na iyo an mga pinakapobre or tios sa enterong kinaban. An biotek crops important bakong maraot- an pagsunod sa tamang pamamaagi sa pag-uma arog kan pagribay-ribay nin tanom asin pagmanehar kan resistensya kan tanom, importante para an biotek na tanom asin sa mga conbensyonal na tanom.

Pang sampulo: Mga futurong prospek. Kun hihilingon nin matanos an posibleng kaabutan huli kan pangtaunan na paglangkaw kan adoption rate (90% to 100%), kan mga principal na biotek crops, ini matpahiling nin nagdidit na lugar para ibalangibog sa mga merkado sa mga nagtatalubo asin industyialisadong nasyon. An nasa linkada iyo and paghanap nin bagong biotek na produkto (maagi sa tamang regulasyon para sa pagtao asin importasyon) para gamiton da masunod na limang taon- o mas haloy pa- nakalista na lampas 70 potensyal the produkto sa Full Brief. Ini kaibahan an mahiwass na listahan kan mga bagong tanom asin ‘traits’ asin mga produkto na may dakul na moda nin resistansya sa peste and helang, asin tolerance sa mga herbicides; an Golden Rice minapadagos an testing asin an late-blight resistant na patatas nagaagi na sa field testing da Bangladesh, Indonesia asin India. Sa Estados Unidos, an Simplot naghagad nan in approval para sa Enhanced Innate™ potato na may resistensya sa late-blight asin hababang reducing sugars; and pro-poor na pananum sa Africa arog kan fortified na banana asin resistensya sa pest na cowpea, may potensyal; and punlic-private partnership (PPP) nagging matrayumpo sa pagpatalubo asin paghatod nin mga aprubadong produkto- apat na PPP pagadal, pinapahiling ang mahiwasan na lista kan iban-ibang pananum asin traits sa laog kan tolong continente sa South, iyo ang ipinahiling digdi sa Full Brief.

An ISAAA sarong not-for-profit na organisasyon na pig-sponsoran nin pribado asin pampubliko sector. Gabos na pnagtanuman nin biotek crops na ini-report sa mga publikasyon kan ISAAA binilang nin saro sana maski pirang traits and pig-incorporar sa ranom. Detalyadong informacion itinao sa ISAAA Brief 49 “Glonal Status of Commercialized Niotech/GM Crops: 2014”, ni Clive James an mga detalyadong informacion kaini. Para sa mas dakul na informacon, bisitahon tabi an <http://www.isaaa.org> o kontakon an ISAAA SEAsia Center sa numero +6349 536 7216, o mag e-mail sa info@isaaa.org.